A°. 1850.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Donderdag den 6 Junij.

LONDEN den 3 junij (*des avonds*).

Baron *Brunow*, de Russische gezant bij het Engelsche Hof, zal zich in den loop van dezen zomer naar Sint Petersburg begeven, zoowel om den Keizer te begroeten als tot regeling van persoonlijke aangelegenheden. Het te Parijs verspreid gerucht, dat die diplomaat teruggeroepen zou zijn, wordt hierdoor tevens wedersproken en opgehelderd.

— Kort na zijne aankomst in het nabij de zee gelegen St. Leonards is de voormalige Koning der Franschen door eene zware verkoudheid aangetast, en is ook de Koningin der [illegible] gedurende eenige dagen ongesteld geweest; [illegible] thans weder volmaakt wel.

— Berigten uit New-York, tot 18 mei, houden in dat de expeditie tot verovering van het eiland Cuba New-Orleans den 8sten dier maand verlaten heeft, en denkelijk den 25 [illegible] getal dergen[illegible] lijke expeditie onder zijne bevelen vereenigd heeft wordt zeer verschillend opgegeven, daar sommigen het op tienduizend, anderen op niet hooger dan zes- of achtduizend man schatten. De toebereidselen tot den togt waren zoo geheim gehouden dat de Spaansche Consul te New-Orleans, ofschoon hij overal zijne verspieders had, eerst den 10den vernam wat er gebeurd was. De Regering der Vereenigde Staten heeft last gegeven om de schepen der expeditie te bemagtigen.

— Van het Vasteland van Indië heeft men hier tijdingen tot 1 mei ontvangen, de voornaamsten waarvan zijn dat de opperhoofden der Affredees zich onderworpen hebben en dat de vijandelijkheden in Oude geëindigd zijn.

PARIJS den 3 junij.

Het officiële dagblad deelt heden de ll. vrijdag door de Wetgevende Vergadering aangenomen kieswet mede, waardoor een einde is gemaakt aan de verschillende geruchten, als of de President der Republiek zijne goedkeuring aan deze wet zou onthouden.

De zitting der Vergadering van heden leverde niet veel belangrijks op. Door den Minister van Oorlog is een ontwerp nopens de recrutering, de remplacering en de reserve ingediend. Aan de orde waren de derde overweging van het wetsontwerp betrekkelijk het zegel der handelspapieren, welke morgen zal worden voortgezet. — Men verwacht dat de zittingen eerst weder belangrijk zullen worden bij de laatste overweging van het ontwerp nopens de deportatie.

Door den generaal *de Grammont* is thans het voorstel ingediend, om den zetel van de zittingen der Vergadering en het verblijf van den President der Republiek den 1 october aanstaande naar Versailles over te brengen.

— De heer *de Lamartine* zal eerstdaags naar Smyrna reizen en in de eerste dagen der maand augustus alhier terug zijn.

— Men heeft heden morgen een aanvang gemaakt met het opnemen der straatsteenen op de boulevard St. Denis, ten einde daar een macadam-plaveisel te maken. Lang heeft men geaarzeld, of men dat werk al dan niet zou laten verrigten, maar wil het thans met zoo veel spoed doorzetten, dat al de boulevards van de Bastille tot de Magdalena-kerk en de voorstad St. Antoine vóór de maand september geheel zijn gemacadamiseerd.

— Een gedeelte der Fransche expeditie, welke naar Buenos-Ayres is gezonden, is den 1 april ll. te Rio-Janeiro aangekomen; men dacht dat de dwangmaatregelen tegen *Rosas* in de eerste dagen van mei zouden aanvangen.

KEULEN den 4 junij.

De wonde in den arm des Konings van Pruissen blijft gunstig staan, maar Z. M. lijdt nu sedert een paar dagen aan jicht in een der voeten.

Ofschoon het niet te ontkennen valt dat Pruissen zich als ten strijde toerust, gelooft men toch doorgaans daarin niet meer te moeten zien dan eene poging om den vrede door eene ernstige houding te bewaren, en te toonen dat Pruissen de grenzen zijner inschikkelijkheid voor de Oostenrijksche politiek bereikt heeft.

Het is, naar men te Berlijn verzekert, den Prins van Pruissen volkomen gelukt den Russischen Keizer van het ongegronde der Oostenrijksche bewering te overtuigen, dat de politiek der Unie eene gevaarlijke revolutionaire vrucht der Pruissische eerzucht zou zijn, en Oostenrijks hoop op Russische tusschenkomst ten behoeve van het stelsel van vorst *Schwarzenberg* geheel te vernietigen.

— Velen vermoeden dat de Regeringen die tot de Unie behooren het nemen van hunne verdere besluiten vertragen, tot de uitslag van het Congres te Warschau bekend zal zijn.

Intusschen zijn de benoemingen der leden van het Vorstencollegie grootendeels reeds bekend. Daaronder bevinden zich de heeren *Vollpracht*, *Mosle*, *Banks*, *Liebe* en *Seebeck*. Baden is nog achterlijk, ook de beide Hessen hebben zich nog niet verklaard, maar zullen zich toch vermoedelijk niet onttrekken.

— Den 1 dezer zijn te Berlijn verscheiden arbeidslieden en andere personen in hechtenis genomen, na het ontdekken van wapenen, die in een tuin nabij de Oranjeburgerpoort verborgen waren, welke tuin tot verzamelplaats der machine-bouwlieden plagt te strekken. Ook wordt verhaald dat op nieuw bevel zoo gegeven zijn tot het in hechtenis nemen van den boekdrukker *Behrens*, die onlangs na kortstondige gevangenschap weder ontslagen werd.

— De beroemde dr. *Gützlaff* bevindt zich sedert eenige dagen te Berlijn, en hield aldaar den 1 dezer eene openbare voordragt over den toestand van China, die met onafgebroken aandacht werd aangehoord.

— In het laatst der vorige maand waren de Russische troepen reeds in groot aantal op de Silezisch-Poolsche grenzen teruggekeerd.

's GRAVENHAGE den 4 junij.

Wat men maar al te veel reden had te duchten is gebeurd. De jeugdige prins *Maurits* is heden avond ten 5¼ ure voor het geweld der ziekte bezweken, die hem ruim drie weken geleden aantastte. Den 15 september 1843 geboren, mogt Z. K. H. prins *Willem Frederik Maurits Alexander Hendrik Karel*, tweede zoon des Konings, slechts den ouderdom van 6 jaren en ruim 8 maanden bereiken. Onbeschrijfelijk zwaar is het verlies van dit beminnelijk Kind voor zijne doorluchtige Ouders, Broeder en nabestaanden. Algemeen is de deelneming hier ter stede en gewis zal zij door het gansche Land gedeeld worden.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 1 dezer is mr. *C. E.* [illegible] benoemd tot substituut-officier bij de arrondissements-regtbank te Nijmegen.

Bij besluit van den 2 dezer heeft Z. M. aan *A. F. van Aken*, ijker van het vaatwerk in de kantons Bergen op Zoom, Oudenbosch en Zevenbergen, op zijn verzoek, eervol ontslag uit die betrekking verleend, en in zijne plaats aangesteld *A. van der Bom*, wonende te Oudenbosch.

Bij besluit van dezelfde dagteekening heeft Z. M. goedgekeurd de resolutie van Gedeputeerde Staten van Utrecht, waarbij aan den heer *G. C. D.* baron *van Hardenbroek van Hardenbroek*, op zijn verzoek, eervol ontslag is verleend als lid der Provinciale Staten van Utrecht.

Bij besluit van meergemelde dagteekening heeft Z. M. goedgevonden, 1°, op hun verzoek eervol ontslag te verleenen: aan *L. A. Knegtel*, als kapitein bij de dienstdoende schutterij te Tilburg; aan *H. Willink*, als 1sten luitenant, en aan *O. Roelofs* Jr., als 2den luitenant bij de dienstdoende schutterij te Amsterdam; aan *U. A. Wilkens*, als 2den luitenant bij de dienstdoende schutterij te Deventer, en aan mr. *H. P. M. C. van Ingen*, als 2den luitenant bij de dienstdoende schutterij te Kampen, de beide laatsten uit hoofde van verandering van woonplaats; 2°, te benoemen: bij de dienstdoende schutterij te Tilburg, tot kapiteins *H. F. L. Vreede* en *J. H. A. Diepen*, thans 1ste luitenants; tot 1ste luitenants *J. H. de Kruyff* en *C. C. van Dooren*, thans 2de luitenants, en tot 2den luitenant *J. A. Verbunt*, thans fourrier.

— Het *Staatsblad* n.° 26 behelst de wet van den 1 dezer, betrekkelijk de kosten van vervolging in zake van directe belastingen; het *Staatsblad* n.° 27 de wet van den 1 dezer, tot tijdelijke instandhouding van eenige wetten en verordeningen in het hertogdom Limburg, en het *Staatsblad* n.° 28 een Koninklijk besluit van den 1 dezer, betrekkelijk de tijdelijke instandhouding van eenige wetten en verordeningen in het hertogdom Limburg.

— De *Staats-Courant* is gemagtigd het berigt tegen te spreken, hetwelk in verschillende dagbladen voorkomt, dat de baron *Louis van Heeckeren van Enghuizen* benoemd zou zijn tot attaché bij het Nederlandsche gezantschap te Weenen.

— Heden is uit deze residentie naar Stockholm vertrokken Z. Exc. de generaal *von Mansbach*, minister van Zweden en Noorwegen bij het Nederlandsche Hof.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van dingsdag 4 junij.*

In deze zitting zijn de discussien over de kieswet aangevangen en wel over de algemeene strekking.

De heer *Schiffer* was de eerste spreker. Hij behandelde drie punten: 1°, de districtsverdeeling; 2°, den census; 3°, den rooster van aftreding. Hij ontwikkelt zeer breedvoerig, dat de geest der Grondwet geene *Rijks*-indeeling, zoo als is voorgedragen, toelaat, maar eene indeeling van de provincien in districten van 45,000 zielen. Hij bestrijdt op verschillende gronden het voorgedragen systeem, dat alle minderheden en specialiteiten den bodem inslaat. Hij wil een billijk aandeel in de Vertegenwoordiging geven voor *alle* belangen, in het staatkundige zoowel als in het godsdienstige. Hij wil een evenredig aantal Katholijken en Israëlitische Staatsburgers in de Tweede Kamer hebben. Dat zal tot verdraagzaamheid en verbroedering leiden, terwijl het tegenwoordige voorstel tot onbillijkheid en daaruit voortvloeijende verwijdering tusschen de deelen der bevolking zal leiden. Buitendien is men in het eigen systeem van groote districten niet consequent gebleven, want er bestaan afwijkingen zoowel door de opneming in het ontwerp van districten van minder dan 90,000 en van districten van veel meer. — Wat den census betreft, stelt de spreker eene classificatie voor tusschen het maximum en minimum en wil die klassen verdeelen overeenkomstig de plaatselijke gesteldheid. Hij zal dan ook een amendement op de verdeeling der districten voorstellen, en van de al- of niet-aanneming daarvan zijne goed- of afkeurende stem doen afhangen. Omtrent het lot van het ontwerp zeide hij, dat hij daarop niet wil vooruitloopen, maar dat hij het er voor houdt, dat, wanneer het vorig Ministerie deze wet had aangeboden, dezelve zou zijn verworpen, en als dit Ministerie het ontwerp van het vorige had voorgesteld, het zou zijn aangenomen.

De heer *van Hall* herinnert, dat er nu ruim achttien maanden zijn verloopen sedert de herziening der Grondwet. Daarbij zijn aangenomen nieuwe beginselen voor de keus der volksvertegenwoordiging, die bij de wet in werking moeten worden gebragt; nog is zoodanige wet niet tot stand gebragt; zoowel de eer als het dringend belang van het Vaderland vorderen dat aan dien staat van zaken een einde kome. Deze Kamer zit nog al dien tijd, krachtens het voorloopig kiesreglement, zonder dat op die benoeming invloed hebben gehad een aantal Nederlanders, die, of allen of althans voor een groot gedeelte, naar mate de denkbeelden over het bedrag van den census uiteenloopen, volgens aller meening, naar aanleiding der aangenomen beginselen, kiezers behooren te zijn. Hij gelooft dan ook dat, na de tot stand brenging der kies- en provinciale wetten, ook deze Kamer zal worden ontbonden. Wat de Regering daaromtrent zal willen doen, is nog onbekend en moet geëerbiedigd worden; doch ieder is vrij om voor zichzelven te beslissen, en hij voor zich aarzelt niet hier openlijk te verklaren, dat hij het tot stand komen eener nieuwe kieswet hij het van zijnen pligt rekent om ook dan, wanneer deze Kamer door den Koning niet ontbonden wordt, zijn ontslag te nemen, om den kiezers gelegenheid te geven tot het uitbrengen eener nieuwe of andere keus. Hij zal zijn mandaat als geëindigd beschouwen, zoodra aan de nieuwe wettige lastgevers de gelegenheid zal kunnen worden gegeven van hunnen wil te doen blijken. Ook de regeling van de provinciale besturen vordert de vaststelling der kieswet, ofschoon dit belang niet tot het maken van overmatigen spoed behoefde te dringen, daar er eene transitoire wet tot verandering van het tijdstip der provinciale vergaderingen van 1850 had kunnen worden gemaakt. Alles moet dus de Kamer bewegen om eene kieswet tot stand te brengen. Het zijn althans deze consideratien, waarbij nog andere te voegen zouden zijn, die hem zullen bewegen om daartoe met geheel zijn hart mede te werken. Over ondergeschikte punten zal hij dan ook gaarne heenstappen, zoo ook over de denkbeelden, in zijne vroegere nota omtrent den grondslag van den census ontwikkeld; niet gemakkelijk zou hij er echter overheenstappen, zoo er in deze wet iets was dat voor de rust en de orde in de toekomst stellig gevaarlijk kon zijn. Zóó ver zou zijne bereidwilligheid niet mogen gaan. Hij onderzoekt alsnu de vraag of de census ook te laag is? de slotsom van eigen onderzoek en van raadpleging met deskundigen is, dat hij nopens dit punt een gunstigen indruk heeft overgehouden, zoodat hij meent dat de proef genomen kan worden, want eene proef zal het altijd zijn; het zal altijd zijn eene rekening van probabiliteiten; maar de kans staat gunstig omdat het nadeel van een te lagen census in enkele localiteiten overwogen wordt door het oneindig grooter nadeel om de vaststelling der kieswet daarom uit te stellen. Overdrijving alleen kan hem van zwakheid beschuldigen, die, in een gegeven toestand tusschen twee kwaden, zich aan het onzekere nog niet waarschijnlijke bloot stelt, om een zeker en [illegible] — de voortduring van den bestaanden slechtelijken en onzekeren toestand — te vermijden. Indien dus geene consideratien, voorgebragt omtrent den *gemeente-census*, hem terugbrengen, zal de voorgestelde census hem geen grond tot afstemming geven. Twee bezwaren blijven bij hem evenwel over: 1°, de definitie welke gegeven wordt aan de uitdrukking der Grondwet, die *betaling* van den census als voorwaarde van het kiezerschap vordert. *Betalende* is wel niet: betaald *hebbende*, maar betalende is ook evenmin welligt *zullende* of *moetende* betalen. Hij alleen is, zijns inziens, betalende, die den aanslag, voor zoo ver daartoe verpligt, *betaalt*. Op de lijsten, die in februarij opgemaakt worden, kunnen dus alléén zij gebragt worden die de alsdan verschenen termijnen *zullen hebben* voldaan, die *betalende zijn;* 2°, een ander bezwaar betreft de aanwijzing der kiesdistricten; hij verklaart zich reeds in het algemeen voor zoodanige wijzigingen als daaraan zullen kunnen te gemoet komen. In korte trekken komen die bezwaren daarop neêr: *vooreerst* dat de drie Vriesche districten, Leeuwarden, Sneek en Dokkum, welke 5 afgevaardigden zenden en dus 225,000 zielen moesten hebben, tellen: de eerste 91,719, de tweede 90,501 en de derde 48,672, en bovendien worden 16,311 Vriesche ingezetenen ingelijfd bij Steenwijk, waar zij niet meer dan 616 van de 1766 kiezers bezitten. Hij vraagt waarom die 3 districten niet kleiner gemaakt en op de evenredigheid der Grondwet gebragt zijn, zoodat er een grooter getal overbleef om daarmede het getal Friesche ingezetenen, die bij Steenwijk gevoegd worden, te vergrooten. Ten *tweede*, de zamenstelling van het district *Zwolle*, minder tellende dan het vereischte getal, hetgene hem eene ongelijkheid in behandeling en grondslag toeschijnt. In den loop zijner rede verklaarde de spreker ook nog geen vriend te zijn van het provincialismus in zijne verkeerde, egoïstische en uitsluitende neigingen. Waar hij invloed heeft gehad op de aangelegenheden van den Staat, heeft zijn gedrag zulks bewezen; maar alle provinciale geest geheel te willen uitdooven, houdt hij voor onmogelijk en zelfs verkeerd in het algemeen belang; de algemeene belangen worden dan het best behartigd wanneer ieder hoofd des huisgezins, ieder lid van eene gemeente, ieder lid van eene provincie met de belangen van zijne gemeente en provincie bekend is; die bekendheid veronderstelt belangstelling, en die belangstelling, welke niet mag overslaan tot den wensch naar benadeeling van anderen, zou één soortige geest van provincialisme zijn. Eendragt maakt magt was der Vaderen leus; maar eendragt wordt alleen dan bewaard, wanneer wederkeerige billijkheid daarvan de grondslag is. Dieper wenscht hij in de algemeene beraadslagingen niet te treden.

De heer *van Randwijck* heeft vier hoofdbezwaren tegen de wet: 1°, de indeeling van het Rijk in districten, met veronachtzaming van de provinciale indeeling. De Grondwet liet deswege de handen geheel vrij aan de Regering. De spreker ziet in de voordragt eene eerste schrede tot de verwezenlijking van het voornemen om het Rijk in vier gewesten te verdeelen en wil daartoe niet medewerken; 2°, de bepaling dat in sommige gevallen leden der Tweede Kamer gekozen zullen kunnen worden met *betrekkelijke*, in plaats van met *volstrekte* meerderheid van stemmen; dit acht hij ten eenenmale strijdig met de Grondwet, en de geschiedenis van art. 23 van het voorloopig kiesreglement strekt tot bewijs, dat het vereischte van eene volstrekte meerderheid bij de benoeming van afgevaardigden de voorwaarde *sine qua non* is geweest, waarop de toenmalige vertegenwoordiging overgegaan is tot het aannemen van regtstreeksche verkiezingen; 3°, de bepaling dat tot de bevoegdheid van kiezer van leden van de gemeenteraden vereischt wordt de helft van den census voor de benoeming van leden van de Tweede Kamer, in plaats van dien census overeenkomstig de plaatselijke gesteldheid te regelen, binnen de grenzen der helft van het maximum en het minimum van den census voor de verkiezing van leden der Tweede Kamer. Hij gispt het dat de Regering, in elk geval, de vertegenwoordiging geheel onbekend heeft gelaten met de uitkomsten der toepassing van dien gehalveerden census in de verschillende gemeenten; en hij wil, waar het zulke teedere en gewigtige belangen betreft, niet in het duistere rondtasten; 4°, de bepaling van den census, vereischt om kiezer te zijn van leden dezer Kamer. De spreker ontkent dat hier is in acht genomen het gebiedend voorschrift der Grondwet, dat die som zal worden vastgesteld overeenkomstig de plaatselijke gesteldheid; hij ontkent dat van de 1223 gemeenten, waaruit Nederland bestaat, de plaatselijke gesteldheid van 515 of van 460 dezelfde zoude zijn, en dit toch beweert de Regering, wanneer zij voor 515 gemeenten denzelfden census van *f* 20 en voor 460 gemeenten dien van *f* 32 voordraagt. Hij ontkent dat het is getrouw opvolgen van de Grondwet, als hij ontwaart dat bij het voorschrift van een census, zich bewegende tusschen *f* 160 en *f* 20, er slechts 7 van de 1223 gemeenten zijn, die hooger cijfer dan *f* 50 en voor de 1216 overige gemeenten een cijfer van *f* 50 of daar beneden wordt voorgesteld. Hij heeft de resultaten nagegaan van den census, voor zoo veel er volledige opgaven door de Regering zijn medegedeeld. Het is hem daaruit gebleken dat, van 24 districten uit eene door hem opgemaakte tabel, wanneer men het getal kiezers deelt in het cijfer der bevolking, men in geen twee districten dezelfde uitkomst verkrijgt, en dat die uitkomsten zoo zeer onderling verschillen en buiten verhouding staan, dat bij voorbeeld in het district Breda één kiezer zal zijn op de 21 zielen en in het district Roermond 1 kiezer op de 53 zielen. Zoo is hem al verder gebleken dat Amsterdam, een vijfdubbel district, slechts eenige weinige kiezers meer telt dan de districten Nijmegen of Breda; dat Roermond, een dubbel district, minder kiezers bevat dan de enkele districten Groningen, Onderdendam, Dokkum of Steenwijk; dat het getal kiezers in de geheel gelijksoortige en naburige districten Tilburg en Eindhoven, bij schier gelijke bevolking, in de verhouding staat van 22 tot 35; dat het district Nijmegen met eenige zielen minder bijna het dubbel getal kiezers bevat van het district Maastricht; dat het district Breda, met 1659 zielen minder dan het district Roermond, 2532 kiezers meer bevat dan laatstgenoemd district ens. Aan bepalingen, die zoo zeer het kenmerk van stelselloosheid dragen, kan de spreker zijne goedkeuring niet hechten.

De heer *Bachiene* motiveert zijne gunstige beschouwingen over het ontwerp. Het is de eerste sappige vrucht van onze nieuwe orde van zaken, waarbij de regtstreeksche verkiezingen als beginsel zijn aangenomen. Het ontwerp beantwoordt aan den geest van het verslag der commissie voor de Grondwetsherziening. Hij gelooft, dat de grondslagen van den census bij dat ontwerp goed en behoorlijk zijn. Met zekere geestdrift treedt hij tot het ontwerp toe; wijst op de

nationale kracht, welke een goed georganiseerd kiesregt geeft; en beroept zich op Belgie, hoe daar alles als één man om den Troon stond bij den aanslag te Risquons-Tout, en dat alles, omdat het gevoel van burgerschap en staatsbelang in alle klassen der bevolking was doorgedrongen. Het groote belang der wet zal hem over eenige ondergeschikte bezwaren en wenschen doen heenstappen, terwijl hij daarbij rekent op de herziening van de tabel, gelijk in het ontwerp ligt opgesloten.

De heer *van Doorn* ontwikkelt een algemeen bezwaar, namelijk de regeling van het algemeen kiesregt ook voor de gemeentelijke vertegenwoordiging, bij ééne en dezelfde wet. Hij twijfelt, of de bepaling van de helft van den census voor de verkiezing van den gemeenteraad overal met de plaatselijke gesteldheid zal overeen te brengen zijn. Hij meent, dat voor iedere plaats afzonderlijk de gesteldheid behoorde te worden onderzocht, en wenscht den gemeentecensus bij de gemeentewet te regelen.

De heer *Groen van Prinsterer* geeft zijn leedwezen te kennen over den spoed, die bij de behandeling van dit wetsontwerp wordt in acht genomen, waardoor alle behoorlijke discussie onmogelijk wordt gemaakt. Met de vrees voor oogen, dat de Provinciale Staten met julij zouden moeten vergaderen, is het onmogelijk dat de meest belangrijke questien, die hierbij in aanmerking komen, met de noodige rijpheid van beraad in overweging kunnen worden genomen en beslist. De aanhangige wet wordt in zeker opzigt aan de Kamer opgelegd, hetgeen niet strekken kan tot bevordering van het gemeen overleg tusschen de Regering en de Staten-Generaal, dat zoozeer wenschelijk is. Hij moet onbewimpeld verklaren, dat hij tegen de voorgedragen wet is, en dat zijne bezwaren niet door veranderingen, door amendementen, uit den weg kunnen worden geruimd. Zijne bezwaren zijn vooral gelegen in den te lagen census, die daarbij wordt voorgesteld. Hij kan zich niet vereenigen met eene verdeeling van het Rijk, waardoor de provincien als het ware geheel zullen worden vernietigd. Al hetgeen, waarop men zoo grooten prijs stelt, zal door deze verdeeling verloren gaan. Het is daartegen, dat hij ten allerstelligste meent te moeten protesteren. Hij kan den weg niet goedkeuren, die thans voorgesteld is en die tot het grootste absolutismus, dat Nederland ooit heeft ondervonden, leiden moet. Hij maakt zich wel geene illusien en hij gelooft ook niet dat hij iemand zal overtuigen, doch hij meent toch als zijn gevoelen te moeten mededeelen, dat zij, die van den beginne af geene voorstanders geweest zijn der regtstreeksche verkiezingen en toch deze wet mogten aannemen, alle staatkundige zelfstandigheid zullen verliezen. Hij zou kunnen herinneren hetgeen geschreven of gesproken is tegen het stelsel der regtstreeksche verkiezingen, wie daartegen gestemd hebben, wie tegen de gevolgen daarvan hebben gewaarschuwd. Doch de ondervinding heeft geleerd, dat men in een tijd leeft, waarin snelle veranderingen plaats vinden, en dat men nu geheel anders oordeelt dan in een vorig jaar. Toen betoonde men scherpzinnigheid *tegen*, nu scherpzinnigheid *voor* een ontwerp. Toen scheen het tot geene aanneming van eene der organieke wetten te kunnen komen. Nu wenscht men spoed te betrachten en verlangt men dat de Kamer maar alles zou aannemen. Die wensch kan het gevaar doen ontstaan, dat men de grootste beginselen uit het oog verliest. Daartoe kan de spreker niet besluiten. Hij kan alleen bezwaren van ondergeschikt belang voorbijzien. Hij is altijd tegen een te lagen census gestemd geweest en voorziet daarvan niet anders dan heillooze gevolgen voor den Staat. Hij meent dat de census, die nu is voorgesteld, wezenlijk te laag is. Hij blijft aan dat gevoelen getrouw en blijft dien te lagen census voor hoogst gevaarlijk houden. Hij acht het voorstel in strijd met de bepalingen van art. 76 der Grondwet. Het is hem onmogelijk dat artikel ter zijde te schuiven. Hij gelooft, dat de ware zin van het Grondwetsartikel bij dit voorstel niet is in het oog gehouden. Immers, bij de vaststelling van dat artikel, ging men van het denkbeeld uit, om eene soort van tusschen- of middenweg ten opzigte van de regtstreeksche verkiezingen in te slaan. De tegenstanders dier verkiezingen meenden daarin te moeten berusten. Maar hij meent ten allersterkste te moeten protesteren tegen het misbruik, dat uit de bedoelde toetreding thans schijnt te worden afgeleid. Wat doet de Regering nu? Zij neemt aan, dat de bepalingen der Grondwet moeten worden opgevat en uitgelegd in eenen geest, lijnregt strijdig met dien waarin zij zijn tot stand gekomen. Dat is strijdig met de transactie, die toen is gesloten. De spreker maakt bij deze gelegenheid gebruik van onderscheiden zinsneden uit een geschrift van het lid der Kamer, den heer *Zijlker*, om zijn gevoelen te staven. In dat geschrift wordt de meening ontwikkeld, dat nog altijd onderscheiden antidemocratische voorschriften de Grondwet ontsieren, doch dat men door de herziening van den jare 1848 het ideaal van volks-souvereiniteit eene zeer belangrijke schrede genaderd is. Ook de spreker gelooft, dat die herziening de Natie eene schrede nader tot dat ideaal gebragt heeft, en juist dit leidt hem tot het besluit, den waren zin en de bedoeling van het artikel der Grondwet te handhaven. Hij houdt zich overtuigd, dat geen enkel lid der vergadering toch wenscht terug te keeren tot het tijdstip, toen dat ideaal geacht werd in volle wezenlijkheid bereikt te zijn. Hij ten minste kan geen stap doen, die daartoe kan leiden. De ondervinding leert nu op nieuw, dat, hoe goed ook de bedoelingen mogen zijn, de vrees voor de verruitziende gevolgen der regtstreeksche verkiezingen zoo ongegrond niet was. Hij weet wel, hoe sommigen beweren, dat men verpligt is concessien te doen; dat men zijne bijzondere gevoelens moet opofferen; dat de omstandigheden dringen. Maar de spreker herinnert waarheen dat stelsel van concessien gebragt heeft. In het bekende verslag der Kamer van maart 1848 heeft de overgroote meerderheid der leden zich verklaard tegen de invoering der regtstreeksche verkiezingen. Slechts zeer enkele leden waren ten voordeele daarvan gestemd. Weinige maanden daarna bragt de groote meerderheid haar gevoelen ten offer. Zij was geheel veranderd. Toen verlangde men eene goed gevestigde Eerste Kamer, als tegenhanger aan dat stelsel. Maar ook die waarborg ging, bij concessie, grootendeels verloren. Zoo is het mede met den census gegaan. Van *f* 225 is men gekomen op *f* 160; van *f* 160 is men gekomen op een *terme moyen*, en van dezen is men al afgedaald tot den laagsten census van *f* 20. En zij, die gestemd waren tegen de invoering der regtstreeksche verkiezingen, zouden dan, bij wijze van concessie, aan den laagsten census van *f* 20 hunne goedkeuring schenken! Hij wil het gaarne vernemen, waar toch het stelsel van concessien zal ophouden. Ook heeft men het zeer goed gevonden, dat er eene speling bestond tusschen de *f* 160 en *f* 20; daarvan kon men in vervolg van tijden gebruik maken; daardoor werd het onnoodig, de Grondwet spoedig te herzien. En wat ziet men nu gebeuren? Nu gewaagt men reeds van gebreken in de Grondwet. Nu spreekt men er reeds van, dat het cijfer van *f* 20 te hoog is. Nu zegt men reeds, dat de census een noodzakelijk kwaad is. Ja, nu wordt de census reeds genoemd een onvermijdelijk onregt. Hij moet bekennen, dat, wanneer men logisch voortredeneert, er niet aan te twijfelen valt, dat men trachten zal het ideaal tot de uiterste grens te bereiken. Nu wijst de spreker op de voorbeelden, die andere Landen opleveren. Wij kunnen toch uit de geschiedenis van andere Volken leeren. Hij herinnert er aan, hoe het in Frankrijk gegaan is. Hij wijst op de lessen en waarschuwingen, die de voormalige minister *Guizot* heeft gegeven. Hebben ook de laatstelijk in de Wetgevende Vergadering te Parijs gehouden beraadslagingen over het kiesregt geene lessen geleverd! Na dit alles verklaart hij, dat hij de wet niet mag aannemen. Hij mag een Ministerie niet ondersteunen, dat dergelijke wet aanbiedt. Hij maakt zich geene illusien over den invloed zijner tegenspraak, maar hij mag toch niet nalaten te doen opmerken, dat niemand de leden danken zal voor de offers, die men zich weder bereid verklaart te brengen. Zelfs de tegenwoordige Minister van Binnenlandsche Zaken verlangt zoodanige offers niet. In zijne geschriften heeft hij zich op nadrukkelijke wijze daartegen verklaard. Hij gelooft inderdaad, dat de regtstreeksche verkiezingen niet meer zoo in trek zijn, als zij het geweest zijn, en dat zij door een groot deel des Lands niet meer verlangd worden. Ook in ons Vaderland kunnen leerstellingen worden gepredikt, die elders met verontwaardiging zijn gehoord. Dit een en ander moet de Vergadering, naar zijne meening, nopen de meest mogelijke omzigtigheid in het oog te houden. Ook hij bevordert gaarne de eensgezindheid, maar hij kan niet medewerken tot een besluit, dat met spoed leidt naar eenen weg, dien hij in gemoede als allernadeeligst voor den Staat beschouwt.

De heer *Hengst* zal de wet aannemen. Mogt het onverhoopt blijken, dat er uit de daarbij voorgedragene verdeeling des Rijks in hoofdkiesdistricten eenige ongelegenheden ontstaan, dan is de gelegenheid daar, om, na verkregen ondervinding, die verdeeling en gebreken later te herzien.

Daar nog verschillende leden ingeschreven zijn om het woord te voeren, zoo wordt het vervolg der beraadslagingen bepaald op morgen ochtend ten 11 ure.

— Onder de vele amendementen op het aanhangige ontwerp, welke door verschillende leden zijn voorgesteld, bevindt er zich een van den heer *Lotsy*, strekkende om bij art. 39 de volgende 2de alinea te voegen:

» Indien hij verhinderd is dit in persoon te doen, kan hij zijn stembriefje in een geheel vel gezegeld papier sluiten, en, door een notaris, in het kiesdistrict residerende, in tegenwoordigheid van twee getuigen, op dien omslag doen stellen de verklaring, dat daarin zijn stembriefje is vervat, en het verzoek aan het bureau van stemopneming om dien omslag te openen, en het stembriefje in de bus te doen. Deze acte wordt door den kiezer, den notaris en de getuigen, na gedane voorlezing, onderteekend en aan het gemelde bureau van stemopneming overgegeven in den tijd tot de inlevering der stembriefjes bepaald. Indien deze voorschriften zijn opgevolgd, voldoet het bureau van stemopneming aan het verzoek en maakt daarvan melding in het bij art. 52 bedoeld proces-verbaal. De omslag wordt bij de stembriefjes bewaard. De notaris houdt van deze acte aanteekening in zijn repertoire, maar zij behoeft niet in minuut opgemaakt noch geregistreerd te worden."

's GRAVENHAGE den 5 junij.

H. M. de Koningin-Weduwe en Z. K. H. prins *Hendrik* zijn heden middag met den spoortrein van 12¼ ure, van Soestdijk, in deze residentie aangekomen en hebben onmiddellijk een bezoek bij HH. MM. den Koning en de Koningin afgelegd. H. M. de Koningin-Weduwe zal, gedurende haar verblijf in deze residentie, het buitenverblijf *Buitenrust*, aan den Scheveningschen weg gelegen, betrekken.

HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik* en prinses *Louisa* hebben, gedurende de ziekte van den nu overleden Prins, bij herhaling den lijder bezocht, en zijn bij het treurig afsterven tegenwoordig geweest.

— Z. M. heeft de heeren *E.* graaf *van Bylandt* en *C. G. Vinckhuysen*, medicinae doctoren, die den overleden Prins in zijne ziekte hebben bijgestaan, benoemd tot ridders der orde van de Eikenkroon.

— Men verneemt dat Z. M. den heer mr. *B. van Dorp*, thans directeur van politie te Rotterdam, van af 1 julij aanstaande, *ad interim* heeft belast met de functien van directeur van politie te 's Gravenhage.

— De gewone audientie van den Minister van Binnenlandsche Zaken zal op saturdag den 8 dezer geen plaats hebben.

— In de residentie is aangekomen, en aan het *Hôtel de l'Europe* afgestapt, de graaf *Louis de Berèny*, kamerheer van Z. M. den Keizer van Oostenrijk.

— Gedurende de maand mei is de ontlediging van het Haarlemmermeer weder door gedwongen stilstand der stoomwerktuigen ongeveer één derde van den tijd opgehouden. Te dikwijls was wederom het water van Rijnlands boezem even boven het peil van 0,57 el onder A. p., waarop, volgens de overeenkomst met Rijnland, de uitmaling moet stilstaan, vooral in het begin van de maand; niettemin is de waterspiegel van het Meer, welke den laatsten april op gemiddeld 2,18 el beneden A. p. was waargenomen, bij het einde van mei gemiddeld 2,34 el beneden A. p. bevonden en alzoo 16 duim gedaald.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van woensdag 5 junij.*

In deze zitting heeft de Voorzitter mededeeling gedaan van eene aan de Kamer gerigte missive van Z. M. den Koning. Dit stuk luidt aldus:

» *Mijne Heeren!*

» Het heeft den Almagtigen behaagd, in den namiddag van gisteren tot Zich te nemen Mijn teederbeminden tweeden Zoon, WILLEM FREDERIK MAURITS ALEXANDER HENDRIK KAREL, Prins der Nederlanden, nog geen zeven jaren bereikt hebbende.

» In hem werd een lief en veel belovend kind aan het ouderlijk hart ontrukt, en door zijn afsterven werd geheel Mijn Huis eene smartelijke wonde geslagen.

» Doch het is Mijn pligt en Mijn streven in Gods wil eerbiedig te berusten; Hij sterke Mij en de Koningin, Mijne beminde Gemalin, in deze zware beproeving!

» Overtuigd van de hartelijke deelneming des Nederlandschen Volks in de ramp, welke Mij en Mijn Huis heeft getroffen, voldoe ik aan de inspraak van mijn gemoed, door aan de Vertegenwoordigers der Natie in de eerste plaats kennis te geven van Mijnen diepen rouw.

» En hiermede, Mijne Heeren! beveel Ik U in Godes heilige bescherming.

(get.) WILLEM."

's Gravenhage den 5 junij 1850.

De Voorzitter zegt bij deze mededeeling hoofdzakelijk, dat zij de Vergadering, evenzeer als hem, zeker diep zal hebben getroffen. De jeugdige Prins, die een naam voerde die met luister in de geschiedenis des Vaderlands vermeld is en die groote verwachtingen deed koesteren, is gisteren namiddag onder de slagen van eene felle ziekte bezweken. Zwaar is deze ramp voor het Koninklijk Huis, diep de wonde die daardoor aan de Koninklijke Ouders is toegebragt. De Natie, zoo innig gehecht aan het Koninklijk Stamhuis, gevoelt ten volle het treffende van dien slag, deelt in het diepe leed dat het Koninklijk Huis is overkomen. Onze gedachten, zegt de Voorzitter, vestigen zich heden bij het lijk van den ontslapen Prins. Het is heden moeijelijk, onze gedachten op andere onderwerpen te bepalen. Voorzeker wenschen wij allen dezen dag te bestemmen tot deelneming aan den rouw, waarin het Koninkl. Gezin verkeert. Ons blijft echter één pligt te vervullen. Het is, een blijk te geven van het leed dat ons mede vervult; ons hart leidt er ons toe, en alzoo zal ik overgaan tot de benoeming van eene Commissie, om een adres op te stellen van rouwbeklag aan den Koning. Tot dat einde verzoek ik de leden zich in de Afdeelingen te begeven; het adres zal nog heden in de Afdeelingen worden overwogen en in de Kamer vastgesteld.

De Vergadering besluit dien overeenkomstig, en worden benoemd de heeren *Verwey-Méjan*, *Engelen*, *van Dam*, *van Heemstra* en *Boreel*.

Ten twee ure wordt de zitting hervat.

De Commissie, belast met het opstellen van een ontwerp van adres tot rouwbeklag aan den Koning, heeft een ontwerp ter tafel gebragt, dat onmiddellijk in de Afdeelingen zal worden overwogen. Morgen ochtend ten tien ure zal de Commissie haar verslag uitbrengen en de beraadslagingen zullen onmiddellijk worden gehouden.

Na afloop der beraadslagingen zullen de discussien over het ontwerp der kieswet worden voortgezet.

Zoodat de zitting tot morgen ochtend ten 10 ure wordt gescheiden.

ROTTERDAM den 5 junij.

De brieven, welke men per Overlandmail via *Southampton* of *Marseille* naar de *Nederlandsche Oostindiën* zou willen verzenden, kunnen aan het postkantoor alhier bezorgd worden, te weten: via *Southampton*, gefrankeerd en ongefrankeerd, tot saturdag den 15 junij, des namiddags tot half twee ure; via *Marseille*, gefrankeerd tot 8 ure des avonds, ongefrankeerd tot 9½ ure des avonds van den 22 junij.

— Gisteren morgen eindigde de hoogleeraar *van Hengel* te Leyden zijne openbare lessen, met eene toespraak aan zijne leerlingen en eenige andere belangstellenden; gedacht dankbaar het hem geschonken voorregt, tot op dezen dag met onverzwakte krachten in zijne gewigtige betrekking werkzaam te zijn geweest, en schetste wat hij gedurende vijf en dertig jaren ten behoeve der wetenschap gedaan had. Voorts gaf hij te kennen dat de hoogleeraar *Scholten* als zijn opvolger in de uitlegkunde zou optreden, en uitte den wensch dat de opengevallen plaats in de Theologische Faculteit door een kweekeling der Leydsche Hoogeschool zou vervuld worden.

— Men verzekert dat in eene dezer dagen te Leyden gehouden vergadering besloten is, om in geval van onverhoopt overlijden van den jeugdigen Prins, dat zich thans heeft verwezenlijkt, den optogt en de feesten der heeren studenten uit te stellen tot de maand september.

— Tot rector bij het te Gouda op te rigten gymnasium is door den raad dier stad benoemd de heer *N. J. B. Kappeyne van de Coppello*, praeceptor bij het gymnasium te Nijmegen. (N. R. C.)

— Langs den Hollandschen ijzeren spoorweg zijn in de maand mei 101,143 reizigers vervoerd, terwijl de opbrengst van reizigers en goederen *f* 99,415. 11 heeft bedragen.

Langs den Rijnspoorweg zijn in mei 42,997 reizigers vervoerd en heeft de opbrengst *f* 62,838. 32 bedragen.

— Het Kantongeregt te Noordwijk heeft den Roomsch-Katholijken pastoor *de P.*, ten bate van den eischer, *C. de W.*, veroordeeld tot *f* 1, 50 schadevergoeding voor het Nieuwe Testament, hetgeen *de P.* hem, als schadelijk voor zijne ziel, ontnomen en vervolgens verbrand had, en dus niet kon teruggeven. De Napelsche Catechismus, die ook door den pastoor medegenomen en door *C. de W.* geregtelijk terug gevorderd was, is daags voor de zitting van het Kantongeregt, waarin de zaak dienen zou, door een meisje bij *C. de W.* in huis nedergelegd.

— Vrijdag ll. heeft de Turksche Gezant en gevolg, begeleid door den heer inspecteur van den waterstaat *van der Kun*, een bezoek gebragt aan den Leeghwater; na dit etablissement met belangstelling te hebben bezigtigd, en zich daar een geruimen tijd te hebben opgehouden, werd Zijne Exc. op de terugreis ontvangen op het kasteel Endegeest, en keerde over Leyden naar 's Gravenhage terug.

Gisteren namiddag is Z. Exc. *Mehemed*-pacha te Amsterdam gearriveerd en in het hôtel *de Doelen*, Doelenstraat, afgestapt, vergezeld door de heeren *Zadik*-bey en *Have*-effendi.

— De état-major van Zr. Ms. fregat PRINS HENDRIK, hetwelk met den 15 dezer in dienst gesteld wordt, bestaat uit den kommandant, den kapitein ter zee jonkh. *H. A. van Karnebeek*, 1ste officieren de luitenants ter zee 1ste klasse *J. C. Pieterse*, *H. A. Meijer* en *G. P. J. Mossel*; luitenants ter zee 2de klasse *P. A. van Rees*, *D. L. Wolfson*, *J. F. E. von Weiler* en *J. N. Slegt*; officier-administrateur 2de kl. *T. W. Wissel*; adjunct-administrateur *A. A. Gijsberti Hodenpijl*, en klerk *M. Wenzel*.

— Men verneemt, dat aan den Koning door den ingenieur *W. C. Brade* een nieuw plan is aangeboden van eene communicatie van de hoofdstad met den overkant van het IJ, en wel door middel van een ijzeren tunnel of tubulaire onderaardsche kokerbrug van 600 ellen lengte, welke door eene naamlooze maatschappij zou daargesteld worden.

— De Ridderschap van Noordbrabant is saturdag vergaderd geweest, en heeft, voor de twee uit dat collegie ontstane vacatures bij de provinciale Staten, gekozen de heeren mr. *J. B.* baron *van Hugenpoth tot den Berenclauw* Jr., en jonkh. mr. *H. A. van Thije Hannes*.

— Uit het medegedeeld twaalftal van predikanten heeft de breede kerkeraad der Hervormde gemeente te Goes het volgend zestal geformeerd, in alphabetische orde gesteld: dd. *V. J. Berkhout*, te Monster; *C. Boon*, theol. dr., te Medemblik; *W. H. Linse*, te Steenderen; *R. A. Soetbrood Piccardt*, theol. dr., te Pijnacker; *J. P. H. Reijers*, te Brouwershaven, en *W. J. O. Sluiter*, te Zalk.

— In de vergadering der Ridderschap, den 1 dezer te Utrecht gehouden, heeft de heer *G. C. C. J.* baron *van Lijnden van Sandenburg*, bij missive, als president derzelve bedankt, waarop in zijne plaats is benoemd de hoogwelgeb. heer jonkh. *J. C. Martens van Sevenhoven*. De heer jonkh. *W. Bosch van Drakestein* werd gekozen tot lid der Provinciale Staten, ter vervanging van wijlen jonkh. *Beelaerts van Blokland van Remmerstein*.

Den 1 dezer is in het tweede district voor den landelijken stand der provincie Utrecht, in plaats van wijlen *F. C. H.* baron *Taets van Amerongen*, tot lid der Provinciale Staten benoemd de heer jonkh. *W. J. Pesters*.

— Den 3 dezer is aan de Utrechtsche hoogeschool tot doctor in de regten bevorderd de heer *F. H. van Persijn*, uit Koudekerk, met theses.

— Den 1 dezer is aan de Groningsche Hoogeschool tot doctor in de geneeskunde gepromoveerd de heer *J. van der Scheer* Az., van Rolde, na verdediging eener dissertatio medica inauguralis *de Haematophila*.

Men meldt uit Groningen den 3 dezer: Rector en Senaat van de Hoogeschool alhier, gebruik makende van de bevoegdheid, welke de verordeningen op het hooger onderwijs hun geven, om aan mannen van uitstekende verdiensten den doctoralen titel, als blijk van achting, aan te bieden, hebben, op de daartoe door de respective Faculteiten gedane voordragten, in hunne vergadering van den 24sten ll., *honoris causa*, benoemd: tot *Doctores Juris Romani et Hodierni*, de heeren *I. A. Nijhoff*, provinciaal archivarius van Gelderland, te Arnhem, en *J. Heemskerk* Bz., lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, te Amsterdam; — tot *Doctor Chirurgiae*, den heer *W. Verschuir*, med. doct., te Groningen; — tot *Matheseos magistri, Philosophiae naturalis Doctores*, de heeren *G. Acker Stratingh*, med. doct., te Groningen; *F. A. W. Miquel*, med. doct. en hoogleeraar in de botanie aan het Athenaeum Illustre te Amsterdam; *M. Dassen*, med. doctor, te Hoogeveen, en *H. van Blanken*, lector in de wis- en natuurkunde te Zwolle; — tot *Doctores Theologiae*, de heeren *H. F. T. Fockens*, predikant te Twijzel en Kooten; *P. Boeles*, predikant te Noorddijk, en *A. Rutgers van der Loeff*, predikant te Leyden; — tot *Philosophiae theoreticae Magistri, literarum humaniorum Doctores*, de heeren *A. Rutgers*, theol. doct., hoogleeraar in de Oostersche letterkunde te Leyden, en *A. de Jager*, schoolonderwijzer enz., te Rotterdam.

Bij gelegenheid van het feest der inwijding van het nieuw Akademisch gebouw alhier, in de maand september aanstaande, zullen de doctorale diplomata aan voornoemde heeren plegtig worden uitgereikt.

— Als eene bijzonderheid meldt men, dat zekere *Fijke* [illegible]*rt*, huisvrouw van *Lodewijk Moring*, landbouwer, te Zalt-Bommel, op 31 mei ll. van haar 22ste kind is bevallen. Zij maakte als marketentster den tiendaagschen veldtogt mede, en heeft thans den ouderdom van 40 jaren bereikt.

— Te Rooborst is den 29sten laatstl. de oudste der Belgische eikenboomen omgehouwen; hij was omstreeks het jaar 1550 geplant, had eene lengte van 36 en een omvang van 18 voeten. Van sommige takken zullen planken van 2 voeten breed vervaardigd kunnen worden. De boom is voor 800 francs door den heer *van der Banck* aangekocht, die plan heeft eene plank daarvan, van 4 à 5 voeten breed, naar de tentoonstelling te Londen te zenden.

— Het dagblad van Elseneur zegt dat de hertog van Ostgothland, prins *Oscar* van Zweden, den 28 mei met twee Noorweegsche korvetten aldaar gearriveerd is en den volgenden dag den Koning van Denemarken op Frederiksborg bezocht heeft.

Van **ROTTERDAM** uitgeklaard *van der Palm*, R. A. Ogterop, naar Batavia; *Catharina*, W. Calander, naar Macassar; *de IJssel*, E. O. Visser, naar ....; *Anna*, G. S. Vegter, n. Dublin; *Vrouw Sophia*, B. L. Breugers, n. Londen; *Hendrika*, P. van der Wiel, n. Maldon; *Dorothy's*, G. Bamborough, naar Sunderland; *Maria*, R. Ritchie, naar Kirkaldy; *Marion*, R. Fotheringham, en *Arethusa*, J. Wood, naar Grangemouth.

HELLEVOETSLUIS [illegible] gekomen *Laura*, [illegible], N. A. Nykopp, v. Borga; *Ninja*, R. Reiners, van Libau, en *Catharina*, J. H. Duinger, van Memel; — heden morgen *Adler*, J. B. F. Grell, v. St. Domingo. En zeilden *Nidelven*, L. B. Holst, naar Holmstrand, en *Willem de Eerste*, J. J. Muntendam, n. Newport, de laatstgemelde gesleept door de stoomboot *Kinderdijk*; de wind N. N. O.

HELLEVOETSLUIS den 5 dezer. Gisteren na posttijd is binnengekomen *Peruvian*, J. Robinson, van New-Orleans. En zeilde *Elizabeth*, W. R. Good, naar Fowey, en stoomde in zee *Admiraal Ver-Huell*, G. G. Geerling, naar Havre; de wind N. O. — Heden morgen stoomden in zee *Earl of Auckland*, W. Wintle, n. Londen, en *Sea Gull*, G. Nichol, naar Hull; de wind W. Z. W.

ZEILKLAAR te HELLEVOETSLUIS *Cette*, C. O. Svensson, van Rotterdam naar Triest.

BRIELLE den 3 dezer. Gisteren na posttijd zijn binnengekomen *Vlatka*, G. Kramer, van Arensburg, en *Olaf Trygvesson*, H. Larsen, van Libau; — heden voor posttijd *Helena*, W. J. Glalts, v. Libau, en *Harmanna Wilmink*, J. T. Wilmink, van Arensburg. En zeilde *Hendrika*, R. R. Huisman, naar Libau; de wind N.

BRIELLE den 5 dezer. Gisteren na posttijd zeilde *George & Sarah*, J. Hargrave, en stoomde in zee *Batavier*, W. Smith, beiden naar Londen; — heden voor posttijd *Rotterdam*, M. Coutard, naar Havre; *Columbine*, W. Norwood, naar Londen; *Norfolk*, J. Leetham, naar Goole, en *Camerton*, W. Holdsworth, naar Hull. En arriveerden *Kingfisher*, J. Sizer, van Glasgow, en *Giraffe* (st.), Th. Goodburn, van Londen; de wind N.

MAASSLUIS den 4 dezer. Heden morgen zeilden *de Vernieuwde Hoop*, A. Hummelman, en *het Goede Voornemen*, J. van der Gaauw, naar de Noord Zee, welke schepen, benevens die gisteren uitzeilden, wel in zee gekomen zijn; de wind O. N. O.

MAASSLUIS den 5 dezer. Heden is alhier voor posttijd niets gepasseerd; de wind W.

BROUWERSHAVEN den 2 dezer. Uit of naar zee niets; de w. N. O. Binnen door op de Reede gekomen het barkschip *Juno*, Kapit. W. J. Chevalier, van Dordrecht naar Valparaiso bestemd, gesleept door de stoomboot *Kinderdijk*.

BROUWERSHAVEN den 4 dezer. De wind N. N. O. Binnengekomen *Eendragt*, M. van Velthoven, van Passaroean naar Rotterdam. Door dezen gezagvoerder zijn gepraaid: den 19 januarij ll., op 17 gr. 48 min. ZB. en 113 gr. 54 min. OL., het Engelsch barkschip *Marion*, van Singapore naar Sidney; — den 14 maart, op 34 gr. 41 min. ZB. en 17 gr. 49 min. OL., het Engelsch schip *Monarch*, bestemd naar Londen; — den 28 mei, op 49 gr. 29 min. NB. en 5 gr. 2 min. WL., de Engelsche schooner *Toby*, kapitein Jarvis, van Liverpool naar Malaga, het Nederlandsch kofschip *Bordeaux*, kapit. G. Wortelboer, van Amsterdam naar Bordeaux, de bark *Cornelia*, kapitein D. B. Jonker, van Amsterdam, en het fregatschip *Sara Lydia*, kapitein B. van der Tak, van Rotterdam, beiden naar Batavia.

TEXEL den 3 dezer. De wind N. O. Binnengekomen *Apollo* (st.) en *Lord John Russell* (st.) van Londen, N. Walloe en P. S. Berg van Drammen; gisteren nog A. M. Illman van Helsingfors. Vertrokken P. de Lareta n. Bilbao, G. Bulling en D. Rabe n. Archangel; gisteren nog E. M. Meihuizen en D. J. Kraan naar Messina.

TEXEL den 4 dezer. De wind N. O. Binnengekomen U. J. Bonjer van Libau, J. H. Ekman v. Christinestad, S. Söderman v. Stockholm, J. Bang v. Fredrikstad, T. J. Norup en O. C. Gjersoe v. Drammen. Uitgezeild *Eliza*, J. Hilbrands qq., naar Suriname; H. C. Agerup naar Drammen, A. J. Gjersoe naar Osterrisoer, R. Fenenga n. Noorwegen en J. Taylor (met een jagt) naar de Noord Zee.

Kapit. D. H. Donema, van Memel in het Noord-Hollandsch Kanaal aangekomen, heeft den 29 mei, op 55 gr. 20 min. NB. en 4 gr. 30 min. OL., gepraaid het Nederlandsch kofschip *de Herstelling*, kapit. H. P. Lukkien, van Livorno naar Stockholm.

VLIE den 3 dezer. De wind N. O. Binnengekomen gisteren A. Albrethsen van Tvedestrand; H. Kröger Fz., A. K. Pruim en H. H. Nauta v. Hamburg; — heden H. B. de Jonge v. Dantzig, M. Wijbes van Callundborg en B. D. de Groot van Christiansand. Uitgezeild gisteren W. J. de Boer naar Hull en J. G. Munneke naar Schotland; heden B. A. Visser naar Christiansand.

VLISSINGEN den 2 dezer. Voor Antwerpen bestemd is alhier ter reede gekomen *Commerce*, Desweigh, van Havanna. Uitgezeild Longa naar Havanna en D. Stinze naar Napels, beiden van Antwerpen, en J. Beens van Gent naar Cadix.

VLISSINGEN den 4 dezer. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen de Belgische Rijks schoener *Louise Marie*, J. van Haverbeke, van de Kust van Afrika; *D. Godfrey*, Young, en *Nicholas I*, Leach, van Charleston; *Oscar*, C. W. Tonnesen, van Odessa; *St. Peter & Paul* en *Stephany* v. Riga; *Urania*, *Jean Paul* en [illegible] Uitgezeild [illegible] — Van Antwerpen vertrokken *Virgilia*, Lakeman, naar Bombay, en *Atlantic*, Lamb, met 299 landverhuizers naar New-York; heden de Nederlandsche schooner *Maria Sophia*, M. van Gijsel, n. Valparaiso en Callao, en zeilklaar het Belgisch driemastschip *Uncas*, C. Loones, naar Valparaiso en San Francisco (Californië), met ongeveer 140 passagiers.

AANGEKOMEN: Te CALLAO 17 maart *Jan de Witt*, J. van Waning, van Valparaiso, en is den 10 april naar Chincha vertrokken. Te PATRAS 10 mei *Marie Anna*, Jaski, van Triest. Te VENETIE 24 J. C. Nieberding van Antwerpen. Te HAMBURG 1 dezer Albers van Harlingen. Te BREMERHAVEN dien dag G. J. Geltes van Groningen. Te WARNEMUNDE 30 mei J. F. Peper van Hamburg. Te BOLDERAA 26 G. J. Botsinga van Londen en 27 E. J. Dik v. Belfast. Te KOPENHAGEN 29 H. C. Fahnoe van Amsterdam.

VERTROKKEN: Van JACMEL 3 mei *Katje*, Willenbring, naar Aux Cayes. Van MARSEILLE 30 dito (uitgeklaard) *Margaretha*, J. K. Wijkmeijer, naar St. Petersburg. Van CETTE 29 *Fenelon*, Arends, naar Antwerpen.

Het schip *Twee Gezusters*, kapitein H. J. Kuiper, van Amsterdam naar Rendsburg enz., is den 29 mei Tonningen gepasseerd.

Uittreksel uit de Lloydslijst van den 3 junij:

Te LONDEN aangekomen 2 *Jacoba Gesina*, Schuur, v. Antwerpen, J. J. Legger v. Rotterdam, P. de Jong, S. J. Zult en O. T. Fokkema v. Workum, *Diana* (st.) en *Roscommon* (st.) v. Harlingen, Bentley van Groningen, H. R. Giezen van Halmstad, H. J. Hoetjer v. Skive en J. T. van Dijk van Skielsklör. Te HULL 31 mei R. P. Dik v. Termunterzijl en 2 dezer T. Sadler van Rotterdam. Te GRANGEMOUTH 30 mei S. Davison en 31 Higgens, beiden mede v. Rotterdam. Te DUNDEE 1 dezer O. G. Bakker van Zwolle. Te SOUTHAMPTON 2 IJ. Fokkes van Groningen. Te PLYMOUTH 1 G. [illegible] en te CARDIFF dien dag W. Cardy van Rotterdam; afgezeild 31 mei *Schouwen*, C. Kraan, naar Hong Kong. Van LIVERPOOL 2 dezer T. F. Harding n. Rotterdam; uitgeklaard G. H. Pijbes naar Narva, *Martha*, J. Collis, en *Trader*, Buck, naar Rotterdam.

Het schip *Henry Warren*, kapitein Reardon, van Matanzas naar Antwerpen, was den 29 mei, en de *Emblem*, kapitein Cammett, van New-York naar Antwerpen, den 30sten op de hoogte van Falmouth.

Het schip *Helen Augusta*, kapitein Brown, van New-York naar Antwerpen, was den 29 mei, en de Engelsche brik *Iris*, van St. Domingo n. Antwerpen, den 30sten op de hoogte van Goudstaart.

Het barkschip *Jan Hendrik*, kapitein H. de Jong, van Havanna n. Amsterdam, was den 31 mei op de hoogte van Dartmouth.

Het schip *Arion*, kapitein Saunders, van Havanna naar Antwerpen, was den 1 dezer op de hoogte van Plymouth.

De schepen *Oud-Nederland*, kapitein J. L. de Boer, v. Rotterdam, *Ida Willemina*, B. P. van Weyland, van Dordrecht, *Johanna*, J. H. Schippers, en *Admiraal Jan Evertsen*, C. P. Kuyper, v. Amsterdam, alle vier naar Batavia, zijn den 31 mei Deal gepasseerd.

Het schip *Willem Ernst*, kapitein H. Wittebol, van Amsterdam n. Batavia, te Ramsgate binnen, heeft, na van de geleden schade hersteld te zijn, den 2 dezer de reis voortgezet.

CARGA-LIJST.

ADLER, J. B. F. GRELL, van *St. Domingo.*

1955 blokk. Mahonyhout, 421 stukk. Pokhout, 1279 ps. Geelhout, 3 blokken Satijnhout, 3 dito Cederhout en 1 kist Gom, *H. van Rijckevorsel.*

BATAVIER, W. SMITH, van *Londen.*

25 b. Rijst, 66 b. Japonica en 3 collis Diversen, *S. A. le Vino en Co.*; 5 v. Koffij, *Coomans, Born en Philippi*; 12 v. Kokosnootolie, *H. Brdakman en Co.*; 63 b. Katoen en 1 b. Manufacturen, *P. A. van Es en Co.*; 35 b. Katoen en 6 k. Indigo, *C. L. Ringrose en Co.*; 12 cer. Indigo, *C. G. Schutze van Houten*; 1 partij Verwhout, *W. A. Pauls en Co.*; 25 b. Katoen, *Preston en Bosboom*; 67 b. dito, *W. Bunge en Co*; 8692 Horens, *F. W. C. Blom*; 357 ps. Koper, *L. J. Enthoven en Co.*, te 's Hage; 275 st. en 40 uses IJzer, Ned. Stoomboot-Maatschappij; 40 collis Diversen, Diversen, en 20 k. Cigaren, Order.

LAURA, G. JACKSON, van *Hull.*

686 bossen en 210 staven IJzer, *E. S. de Jonge.*

RENOWN, H. M'LAREN, van *Boness.*

1 lading Gietijzer, *A. T. Sölling en Co.*

JULIUS, N. A. NYKOPP, van *Borga.*

1 lading Hout enz., *W. Bunge en Co.*

MARIA JOHANNA, G. H. LODEWIJKS, van *Libau.*

1035 zetwerts Gerst en 230 Garmiermatten, *E. P. de Monchy.*

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.
Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het gekoperd snelzeilend Nederlandsch Barkschip *Elizabeth*, kapit. *P. Serlé*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het gekoperd snelzeilend Nederlandsch Barkschip *Beurs van Rotterdam*, kapitein *W. C. Veenstra*, voerende eenen bekwamen Scheeps-Doctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het gekoperd, snelzeilend Nederlandsch Barkschip *Johannes Marinus*, Kapitein *J. van Delft* Jr., voerende eenen bekwamen Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

DANTZIG, het Nederlandsch Smakschip *Vrouw Geertje*, kapitein *J. van Reen.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

HAMBURG, het Nederlandsch Smakschip *Vrouw Grietje*, kapitein *J. R. van Reen.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

NAPELS en KONSTANTINOPEL, het nieuw gebouwd en gekoperd Nederlandsch Brikschip *Cesar*, kapitein *S. Hooglandt.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

NEWCASTLE, het Nederl. Kofschip *Cornelia*, kapit. *P. Hubert*, [illegible]en. Adres bij *Bodtny en Co.*

NEW-YORK, het Nederlandsch gekoperd Fregatschip *Osiris*, kapitein *G. J. Stam de Jonge*; vertrekt 10 Julij. Adres ten kantore van *Kuypers en Smeer*, en voor Passagiers bij *van Walraven en Co.*

ST. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip *Harmina*, kapitein *P. S. Brouwer.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

ST. PETERSBURG, het Zweedsch Schoonerschip *Carolina*, kapitein *L. S. Hedström.* Adres ten kantore van *Knyper, v. Dam en Smeer*

ST. PETERSBURG, het Nederlandsch Kofschip *Geessina*, kapitein *P. H. Koning.* Adres ten kantore van *Kuyper, v. Dam en Smeer.*

STETTIN, het Nederlandsch Kofschip *Antina*, kapit. *C. A. Brouwer.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

VALPARAISO en CALLAO, het snelzeilend gekoperd Nederlandsch Barkschip *Antoinetta Maria*, kapitein *J. J. Day.* Adres ten kantoren van *E. Serruys* en *Kuyper, van Dam en Smeer.*

VALPARAISO, het gekoperd snelzeilend Nederlandsch Barkschip *Graaf van Hogendorp*, kapitein *F. van Hees.* Adres ten kantoren van *Ed. Serruys* en *Kuyper, van Dam en Smeer.*

BEURS- EN MARKTBERIGTEN.

***MADRID** den 29 Mei.* Spanje 3 per cents 32 5/16 papier; dito 4 per cents 12½; dito 5 per cents 12⅝; Coupons 7; Rentel. Schuld 3⅞.

***PARIJS** den 3 Junij.* Frankrijk 3 per cents 58. 50 a contant en 58. 40 tegen ultimo; dito 5 per cents 93. 60 a contant en 93. 80 tegen ultimo; de Actien van de Bank 2240; Spanje 3 per cents Buitenl. 38¼; dito Binnenl. 33¾ a contant; Holland 2½ per cents 58½. — A contant sloten de Fransche 3 per cents fondsen 50 en de 5 per cents 35 centimes hooger dan saturdag.

Den 4den. Frankrijk 3 per cents 58. 70 a contant en 59 tegen ultimo; dito 5 per cents 94. 75 a contant en 95. 25 tegen ultimo.

***LONDEN** den 3 Junij.* De 3 per cents Geconsolideerden 96⅝ a ½ a contant en voor rekening; de Gereduceerden 95¾; Spanje, 5 per cents, 17½ a ¾; dito, 3 per cents, 38 a contant; Grenada 17¼; Mexico, 5 per cents, 31⅝ a contant en 31⅞ voor rekening; Peru 76⅞ voor rekening; Holland, 2½ per cents, 56⅞ a contant, en dito 4 per cents, Certificaten, 85⅞ a contant.

***ANTWERPEN** den 4 Junij.* België 2½ per cents 50¼. Spanje 5 per cents 12½ geld; dito Binnenl. 3 per cents 32 7/16 geld.

***AMSTERDAM** den 5 Junij.* Neder. Werkelijke Schuld, 2½ pc., 56½ a 56⅝, gebl. 56 9/16; idem Certificaten, 3 pc., 66⅛ a 66¼, gebl. 66¼; idem idem, 4 pc., 86½ a 86⅞, gebl. 86¾; O. I. Leening, 4 pc., 85⅞; Amort.-Sijndicaat, 3½ pc., 87¾; Aand. Rijnspoorweg, 4½ pc., 90. België, bij *Rothschild*, 2½ pc., 47¾ a 47 15/16, gebl. 47¾. Frankrijk, Oblig., 3 pc., 53 11/16 a 53⅞, gebl. 53 13/16. Spanje, L. bij *Ardoin*, £ 85, 5 pc., 12¾ a 12⅞, gebl. 12¾; idem bij idem, £ 510, 5 pc., 13 7/16 a 13¾; idem bij idem, Onbep. Stukken, 5 pc., 12⅝; idem, 3 pc., 37 11/16 a 37¾; idem Binnenl. a 6 m., 3 pc., 32 15/16 a 33 1/16, gebl. 33 1/16; Coupons *Ardoin* 7 13/16 a 7 15/16; Passive 3 15/16 a 4; Fransche Uitgest. 4 1/16. Portugal, te Londen, 5 pc., 35⅝ a 35¾, gebl. 35¾; idem 4 pc., 35 9/16 a 36¼, gebl. 36¼. Rusland, Obl. *Hope en Co.*, 1798 en 1816, 5 pc., 104⅞ a 105; id., 1828 en 1829, 5 pc., 104½; Certificaten bij idem, 1831 en 1833, 5 pc., 95⅝; idem bij *Hope en Co*, 4 pc., 86⅞; idem bij *Stieglitz en Co.*, 4 pc., 86; idem bij idem, 5de Serie, 4 pc., 85¾; Cert. te Hamburg, 5 pc., 98½; Inschr. in Assign., 6 pc., 64⅞; Cert. van idem, 6 pc., 64½. Oostenrijk, Metaliek, 5 pc., 78 a 78½; idem, nieuwe, 2½ pc., 42¼ a 42½; idem idem, 5 pc., 82⅝ a 83, gebl. 83.

Oostenrijk, Weenerb. bij *Goll en Co.*, 5 pc., 82¾; N. Loten van 250 *fl.* 287. Denem., 5 pc., 97½. Brazilië, 5 pc., 89¾, 90¼. N. Mexico, 5 pc., 29⅞, 15/16, ⅞. Peru, Uitgest. 33¾, 34. Grenada, 1½ pc., 18⅜, 19, 18¾. Ecuador 3¼. Venez., 3 pCt., 33½, ¼, ⅛. Grieken, 5 pc., 4¼. Fransche Cert., 5 pc., 87. N. Russen, 4½ pc., 94⅞, 15/16. Eng. Russen 99¾.

5 ure. Nederl. Werkel. Schuld, 2½ pc., 56⅝ a 9/16. Spanje, bij *Ardoin*, £ 510, 5 pc., 13¾ a 13/16; Binnenl., 3 pc., 33 1/16 a ⅛. Oostenr., Metaliek, 5 pc., 78½; idem, 2½ pc., 42½. Mexik. 29 15/16.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolong. 2½, Disconto 2 pc.

***ROTTERDAM** den 5 Junij.* Nederlanden, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 56 9/16 l. k., 56¾ h. k., 56¾ gebl. k. België, bij *Rothschild*, 2½ pc., 47 15/16 l. k., 47¾ h. k., 47¾ gebl. k. Frankrijk, Certificaten, 3 pc., 53 9/16. Spanje, *Ardoin*, £ 170, 5 pc., 12 13/32; Binnenl., 3 pc., 32 9/16. Portugal, te Londen, 4 pc., 35¾. Rusland Certificaten, Londen, £ 100, 4½ pc., 95. Oostenrijk, N. Metaliek, 5 pc., 83 l. k., 83¼ h. k.; idem Metaliek, 2½ pc., 42¼ l. k., 42⅝ h. k., 42⅝ gebl. k. Grenada, Onbep., 1½ pc., 17¾; Uitgest. 4⅝. Venezuela, Uitgest. 12⅝. Ecuador, Coupons 17½ *cents.*

***ROTTERDAM** den 4 Junij.* Londen 2 maanden *f* 12. 02½, kort *f* 12. 07½.

***AMSTERDAM** den 5 Junij.* Voor TARWE werden heden weder de prijzen van vorige week ingewilligd, zijnde verkocht: 131 ℔ O. bonte Poolsche *f* 287, *f* 288; 130 ℔ Jar. N. dito *f* 280; 127 ℔ O. Rijn *f* 247; 129 ℔ N. dito *f* 227; 124 ℔ Jar. Vriesche *f* 200; 133 ℔ Cubanca *f* 250. — ROGGE in één doen met weinig handel: 125 ℔ O. Pomm. *f* 160; 125 ℔ Jar. Pruiss. *f* 152. — GERST prijshoudend: 116 ℔ N. Deensche Chevalier *f* 135; 103 ℔ ger. fijne N. Deensche *f* 90. — HAVER en BOEKWEIT zonder handel. — RAAPOLIE: op 6 w. *f* 43; Vlieg. *f* 42 a *f* 40; 1 Sept. eerstk. *f* 34 a *f* 33¾; 1 Oct., Nov. en Dec. eerstk. *f* 33¾; 1 Mei eerstk. *f* 34¼. — LIJNOLIE: op 6 w. *f* 34½; Vlieg. *f* 33½. — HENNEPOLIE: op 6 w. *f* 39¾ a *f* 41. — RAAPKOEKEN *f* 52 a *f* 55. — LIJNKOEKEN *f* 6 a *f* 8.

***SCHIEDAM** den 5 Junij.* Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, *f* 13. 50; Amst. proef, idem idem, *f* 14. 75. Zonder de belasting.

OPENBARE VERKOOPINGEN
VAN HUIZEN, ENZ.,
in het Notarishuis te Rotterdam,

WOENSDAG DEN 5 JUNIJ.

Het *Huis* (ingerigt tot Broodbakkerij), *enz.* en *Erve*, aan de westzijde van de Berne Lombardstraat, H/8, n.° 128/156 en 186. In trekgeld *f* 3700, daarboven *f* 1800, opgehouden.

N.° 1. Het *Huis*, *enz.* en *Erve*, aan de noordzijde van de Breedstraat, wijk 10, n.° 524. In trekgeld *f* 2400, voor den afslag uit de hand verkocht.

N.° 2. Het *Huis* en *Erve*, aan de oostzijde van de Banketstraat, wijk 9, n.° 241. In trekgeld *f* 730, verkocht.

N.° 1. Het *Huis* en *Erve*, op den hoek van het Hang, over de Zeevischmarkt, C/2, n.° 195/443. In trekgeld *f* 6000, daarboven *f* 400, verkocht.

N.° 2. De *Tuin enz.* en *Erve*, aan de westzijde van de Waschbleeklaan, wijk 15, n.° 18. In trekgeld *f* 1000, daarboven *f* 160, verk.

N.° 3. Het *Huis* en *Erve*, in het Zwaanshals, wijk 14, n.° 71. In trekgeld *f* 1030, verkocht.

. De onderstaande Personen, welker woonplaatsen binnen deze Stad zijn onbekend, worden uitgenoodigd om zich ten spoedigste ter Secretarie dezer Stad aan te melden, als:

	laatstelijk gewoond te
JOHANNES PECHTOLD, ...	Dordrecht.
GEARD.s PIETER VAN DER WAART VAN GULIK, ...	idem.
GILLES KAREL DE WAARD, ...	idem.
BEREND BEBING, ...	Leyden.
EVERT BRÊVE, ...	idem.
ADRIANUS DIRK VAN STEEL, ...	Schiedam.
HENDRIK CORNELIS CROLL, ...	Harlingen.
FREDERICH PETER ANTON HEINRICH REIGHERT, ...	Middelburg.
CORNELIS JOHANNES VAN DER SPEK,	Vlaardingen.
JACOBUS DUPPEN, ...	Nijmegen.

. De Heer .... OPPENNINGER, reizende met Tiroler Goederen, wordt in zijn belang uitgenoodigd zich ter Stads Secretarie te vervoegen of aldaar zijn tegenwoordig verblijf te doen kennen.

Voor de vele bewijzen van belangstelling, bij gelegenheid van onze **vijf en twintigjarige Echtvereeniging** betoond, betuigen wij onzen opregten dank.

J. T. MOORMANS.
M. H. MOORMANS,
geb. SINDEREN.

Rotterdam
den 4 Junij 1850.

Heden verloste zeer voorspoedig van een ZOON C. C. M. VERBAAN, geliefde Echtgenoot van

J. A. MEYNEKEN.

Rotterdam
den 5 Junij 1850.

Heden overleed mijne geliefde Vrouw, MARIA VAN WINGERDE, in den ouderdom van 73 jaren, na eene echtvereeniging van 53 jaren. Ik gevoel met mijne Kinderen en Aanbehuwdkinderen dit gemis, zonder het door uiterlijke rouwteekenen kenbaar te maken.

J. DE KLERK, *Sr.*

Rotterdam
den 29 Mei 1850.

. STOOMBOOTVAART OP SCHOTLAND, voor Passagiers en Goederen.

Naar **LEITH**, het Stoom-Schroefschip ***BORDER QUEEN***, Kapitein ***Thomas Duncanson.*** Adres bij *GEORGE LEVINGSTON* en bij *J. A. HOUWENS.*

. STOOMBOOTVAART TUSSCHEN ROTTERDAM EN HULL.

De gunstig bekende Stoombooten ***SEA-GULL***, Kapitein ***Geo. Nichol***, en ***EMERALD-ISLE***, Kapit. ***R. M. Sawyer***, vertrekken van **ROTTERDAM** naar **HULL** iederen Woensdag en Saturdag Morgen; van **HULL** naar **ROTTERDAM** iederen Woensdag en Saturdag Avond.

Adres J. B. CROL & Co., Rotterdam.
W. H. H. HUTCHINSON, Hull.

. DIRECTEUREN der REEDERIJ »*de Hoop*," te *VLAARDINGEN*, noodigen Deelhebbers in dezelve uit tot bijwoning der Jaarlijksche **REKENING** en **VERANTWOORDING**, welke door hen op Vrijdag **den zevenden Junij** eerstkomende, des middags ten 12 ure, in de Zaal ***de Harmonie***, te Vlaardingen, zal worden gedaan.

. Al degenen die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of Papieren onder zich hebben, toebehoorende aan den onder beneficie van Inventaris aanvaarden Boedel en Nalatenschap van den Wel Edelen Heer **THOMAS HARLAND**, in leven *Koopman*, gewoond hebbende en overleden te Rotterdam den 8 Maart 1850, worden verzocht daarvan aangifte, betaling of afgifte te doen, vóór of uiterlijk op den eersten Julij aanstaande, ten Kantore van den Notaris Mr. *JOHN SIEWERTSZ VAN REESEMA*, of ten Kantore van de Advocaten *VAN REESEMA & BURGER*, aan de Zuidblaak, wijk 2, nommer 3, te Rotterdam.

⁎ De RAAD der KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE YACHTCLUB, in aanmerking genomen hebbende het treurig verlies dat Z. M. den Koning, het Koninklijk Gezin, en de Natie treft, door het Overlijden van Z. K. H. Prins *Maurits* der Nederlanden, heeft het noodig geacht onmiddelijk maatregelen te beramen tot het **NIET UITVOEREN** van den **WEDSTRIJD**, welke bepaald was op 8 Junij eerstkomende, en heeft dien ten gevolge bij deze de eer te berigten, dat bij den Raad besloten is, voor alsnog genoemden **Wedstrijd tot nader uit te stellen**; zullende in overleg met HH. Leden de te bepalen dag worden vastgesteld.

De Raad voornoemd,
P. H. TROMP, *Vice-President*.
JOOST VAN VOLLENHOVEN, *Secretaris*.

⁎ BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *BRIELLE* geven bij deze aan de Belanghebbenden kennis, dat de gewone **JAARMARKT** of **KERMIS** binnen die Stad dit Jaar zal aanvangen met den **8 Julij** eerstkomende; zullende geene *Dobbelspelen* of eenige *Vertooningen*, met gevaar van Brand vergezeld gaande, worden toegelaten.

⁎ Bij Brieven van Meerderjarigverklaring, door den Hoogen Raad der Nederlanden op den 8 Mei 1850 verleend, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 25 Mei 1850, n.° 72, en geregistreerd te 's Gravenhage den 1 Junij daaraan volgende, zijn aan **HENDRIK WILLEM WIGMAN**, wonende te Rotterdam, Zoon van ARY WIGMAN en WILLEMINA VAN ROTTERDAM, in leven Echtelieden, beiden overleden, gegeven al de Regten, bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

Geschiedende hiervan openbare aankondiging, ter voldoening aan Art. 486 van hetzelve Wetboek.

's Gravenhage CLANT,
den 4 Junij 1850. *Procureur bij den Hoogen Raad.*

⁎ De Edel Achtbare Heer Regter-Commissaris in het Faillissement van **MATTHIJS HUIBENS** heeft, bij bevelschrift dd. 3 Junij 1850, bepaald, dat de Eerste Vergadering van Crediteuren in dat Faillissement, ter verificatie hunner Schuldvorderingen, zal gehouden worden op Dingsdag den Achttienden Junij 1850, des voormiddags ten 9 ure, in het Paleis van Justitie, aan het Haagscheveer te Rotterdam.

Rotterdam, De Curator,
den 4 Junij 1850. J. B. L. WENTHOLT, *Procureur.*

⁎ **COMMISSARISSEN der DEELHEBBERS** IN HET BEZIT VAN DE
geoedeerde Oost-Friesche Domeinen
adverteren, dat op den 14 Junij 1850 en vervolgens, bij de *Associatie-Cassa* te Amsterdam, zal worden gevaceerd ter Betaling van: **f 600.** —, wegens Kapitaal,
en **„ 12. 50,** „ vijf Maanden Interest,
voor ieder der **25 ACTEN** van **AANDEEL** in die Domeinen, genummerd:

101	437	516	715	843	1150	1276	1344	1452
173	484	616	760	871	1210	1308	1357	1476
197	506	707	818	1137	1254	1317		

(welke op den 29 April 1850, ten overstaan van den Notaris Mr. *J. COMMELIN* en Getuigen, te Amsterdam, zijn **uitgeloot**).

En zulks tegen intrekking dier Acten van Aandeel, met derzelver *36ste Coupons*; — terwijl aan de Houders daarvan zal afgegeven worden een CERTIFICAAT, om ponds-ponds gelijk te kunnen genieten hun Aandeel bij de verdeeling van hetgeen er zal overblijven tijdens den geheelen afloop der deeleneming.

⁎ Men vraagt eenen **ONDERMEESTER**, van den Derden Rang en de Hervormde Godsdienst, die geschiktheid heeft om de *Fransche* en zoo mogelijk ook de *Engelsche* Taal te helpen onderwijzen; boven het Salaris en de Verpleging zal men veel tijd en gelegenheid hebben tot voortzetting zijner Studien. Men adressere zich, met *franco* Brieven onder letter D, bij de *GEBROEDERS HENDRIKSEN*, Boekhandelaren, aan de Zoetebrug alhier.

⁎ Men verlangt op een fatsoenlijken **Wollen-Naaiwinkel**

TWEE MEISJES,

van twaalf a veertien jaren. Te bevragen bij den Boekhandelaar *W. WENK*, op de Noordblaak alhier.

⁎ Er wordt, op een Dorp in Zuidholland, gevraagd een

KLEEDERMAKERSKNECHT,

bekwaam voor zijn Werk en van de Protestantsche Godsdienst; kunnende op Vast Werk rekenen. Adres bij den Boekhandelaar *P. M. BAZENDIJK*, te Rotterdam.

⁎ *TE HUUR*, met half Julij, in een Fatsoenlijk Burger-Gezin, eene **GEMEUBELEERDE VOORKAMER**, met afzonderlijk **Slaapvertrek**, hebbende de eerste een alleraangenaamst Uitzigt op Schie en Singel. Reflecterenden kunnen nadere informatien bekomen, onder letter U, bij den **Boekverkooper** *K. LOOS*, in de Westewagenstraat.

⁎ ***TE HUUR* Drie**

GEMEUBELEERDE KAMERS,

met den KOST, benevens het gebruik van een TUIN, bij eene Engelsche Familie. Adres, onder letter R, bij den Boekhandelaar *H. V. VAN GOGH*, alhier.

⁎ Men vraagt *TE HUUR*, tegen 1 November 1850, bij *Overschie*, *Rijswijk*, *Voorburg* of *Voorschoten*, een

HUIS,

bevattende **4 a 5 Kamers**, staande digt bij den Spoorweg. Belanghebbenden gelieven binnen 14 dagen, onder opgave van Huurprijs, de door den Huurder deswege te betalen Belastingen en omschrijving der Woning, zich te adresseren, met *franco* Brieven onder letter M, bij *H. T. HENDRIKSEN*, Kantoor-Boekhandel en Drukkerij, Hoogstraat, G, 62, te Rotterdam.

⁎ ***TE KOOP*** een Solide

PHAETON-TENTWAGEN,

met 2 Kappen, om denzelven op twee manieren te kunnen gebruiken. Te bevragen bij den Stalhouder *HOFMAN*, op de Vest, bij de voormalige Binnenwegschepoort.

NIEUWE HANDEL-DRUKKERIJ en BOEKBINDERIJ,

benevens MAGAZIJN VAN KANTOORBEHOEFTEN van

Leuvehaven, westzijde, **3—314,** **J. W. VAN LEENHOFF.** ***Hoofdsteeg,*** Bovenhuis, **11—123.**

De bovengemelde heeft de eer kennis te geven, dat hij bij zijne **HANDEL-DRUKKERIJ**, gevestigd in de Hoofdsteeg, wijk 11—123, Bovenhuis, met primo Mei jl. een **TWEEDE ETABLISSEMENT** heeft opgerigt aan de ***Leuvehaven***, w. z., wijk 3—314, waaraan hij, ten einde zijne geëerde Begunstigers des te beter te kunnen believen en zoo mogelijk nog expediter te bedienen, heeft toegevoegd eene geheel **nieuwe BOEKBINDERIJ, LINIEERFABRIEK** en **Volledig MAGAZIJN VAN KANTOORBEHOEFTEN**, waarin steeds voorhanden zijn de Uitgezochtste **Post-** en **Schrijfpapieren**, echte Engelsche **Stalen Pennen**, **Declaratiën** voor het Zeekantoor en alle bij den Handel in gebruik zijnde Gedrukte en Gelithographeerde Stukken. Volledige Sorteringen **Schrijfboeken**, in onderscheidene Modellen, zijn steeds voorhanden, of worden bij Bestelling ten spoedigste in zijne EIGENE WERKPLAATSEN gereed gemaakt.

Hij beveelt ook deze **Nieuwe Inrigting** in de welwillende Begunstiging aan.

Een ontegensprekelijk bewijs van de kracht der

PILLEN VAN HOLLOWAY,

ter genezing van LEVERZIEKTEN.

De Heer ROBERT ELKINS, te Campbelltown in Nieuw Zuid-Wallis, leed sedert maanden aan eene zware Leverziekte, die hem zoodanig aantastte, dat hij gedurig het bed moest houden. Daar bij geene verligting gevoelde van de Geneesmiddelen die men hem toediende, raadde men hem aan de **Pillen van Holloway** te beproeven, [illegible] dit onwaardeerbaar middel (dewijl hij het daarbij voorgeschreven gebruik stiptelijk opvolgde) herstelde hem in eenige weken, en maakte hem zoo welvarende als hij ooit geweest was.

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **W. C. VAN DORT**, Depôthouder te **'s Gravenhage**, aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN**, te **'s Hertogenbosch**; als mede te **London**, Strand, **244**, *Holloway's Etablissement. — Door het vermeerderd debiet zijn de* ***prijzen*** *thans de volgende:*

DOOSJES PILLEN van *f* 0. 90, *f* 2. 10, *f* 3. 30, *f* 7. 75, *f* 15. 50, *f* 23. 50.
POTJES ZALF........ „ - 0. 90, - 2. 10, - 3. 30, - 8. 15, - 15. 90, - 23. 90.

⁎ OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notaris *JAN VAN DER HOOP Jac. Zn.*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van zijne Principalen, is voornemens om op Woensdag den 12 Junij 1850, des namiddags ten 4 ure, in het Locaal van Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade binnen dezelve Stad, in het openbaar te veilen en te verkoopen:

N.° 1. De alleraangenaamst gelegen **BUITENPLAATS**, genaamd ***DIJK- EN VELDZIGT***, bestaande in eene nieuw gebouwde **HEERENHUIZING**, geschikt voor ***Zomer- en Winterverblijf***, voorzien van diverse Behangen en Gestukadoorde VERTREKKEN, KEUKEN, met zeer goed Welwater, KELDER, ZOLDER, enz.; voorts eene afzonderlijk staande **HUIZING**, geschikt voor ***Tuinmanswoning***, met SLAAP- en andere VERTREKKEN, benevens BERGPLAATSEN; alverder **Twee KOEPELS**, een vóór aan den Weg, met een riant Uitzigt over den Dijk langs het Nieuwewerk tot en over de Maas, en een achter aan de Landzijde, mede met een fraai en uitgestrekt Uitzigt aldaar; wijders **TUIN**, met exquise VRUCHT- en andere BOOMEN, en wel aangelegd PLANTSOEN, **MOESTUIN** en **ERVE**, alles gelegen en staande aan den Hoogen Zeedijk, omtrent de eerste Barrière tusschen Rotterdam en Delfshaven, buiten de voormalige Schiedamschepoort, [illegible] enz. [illegible] belasting over 1850 tot *f* 75. 94. Verhuurd tot 30 October 1850 a *f* **800** 's jaars.

N.° 2. Een mede voor weinige jaren nieuw gebouwd **PAND**, bevattende onderscheiden meest alle Behangen, Gestukadoorde en van Stookplaatsen voorziene VERTREKKEN en DROOGZOLDER, hebbende insgelijks zeer goed Welwater; voorts annexe **TUINEN**, met diverse VRUCHT- en andere BOOMEN en verder PLANTSOEN, op een van welke Tuinen zich bevindt eene hechte en sterke **Loods**, en **ERVEN**, genaamd **SCHOONZIGT**, alles staande en gelegen beneden den Hoogen Zeedijk, omtrent de voormelde Barrière, ten westen van het Perceel N.° 1, in de gemeenten Rotterdam en Delfshaven; hebbende dit Perceel mede een zeer aangenaam Uitzigt over de daarvoor gelegen Landerijen, de Maaslaan en den Hoogen Zeedijk, wijk 15, n.° 690 en 691, bij het Kadaster bekend sectie A, n.° 1320 enz. Aangeslagen als voren tot *f* 107. 60. Verhuurd in drie gedeelten tot 30 April 1851, te zamen voor *f* **565** in het jaar. Zijnde dit Perceel vatbaar om in meerdere gedeelten te worden verhuurd.

En N.° 3. Een hecht en sterk **PAND**, bestaande in twee **BENEDENHUIZEN**, met **BOVENWONINGEN**, **LOODS** en **ERVE**, genaamd ***DE MONTEPAAL***, voorzien van alle noodige Gemakken en goed Welwater, staande en gelegen beneden den Hoogen Zeedijk, aan de voorschreven Barrière, ten westen van het Perceel N.° 2, gemeente Delfshaven, oud wijk N, n.° 2, nieuw wijk E, n.° 106, Kadaster sectie B, n.° 547 enz. Aangeslagen als voren tot *f* 35. 30. Verhuurd in vijf perceelen, per maand en per week, te zamen voor *f* **406** in het jaar.

De Perceelen zullen eerst separaat, daarna de Perceelen N.s 1 en 2 en vervolgens de Perceelen N.s 1, 2 en 3 gecombineerd worden geveild en afgeslagen.

Inmiddels zijn nadere onderrigtingen te bekomen ten [illegible] veilen Perceelen twee [illegible] en op den voormiddag van den dag der [illegible] kunnen worden bezigtigd, mits voorzien zijnde [illegible] biljetten, daartoe door den gezegden Notaris [illegible] geven.

⁎ **NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.**

De DIRECTIE maakt bekend, dat door haar zullen worden geveild:

Te ***Rotterdam*** *op Dingsdag den 6 Augustus* **1850,**
50,056 Blokken **BANCA TIN**, ligg. *aldaar*, en
67,710 „ **IDEM**, „ te *Amsterdam.*

Deze verkoop zal geschieden bij Kavelingen van ongeveer 1000 Blokken.

De Directie geeft voorts de verzekering, dat zij voor de maand Augustus 1851 geen ander Tin zal aan de Markt brengen; dat, tot op genoemd tijdstip, geene Gouvernements-Veilingen van Tin in *Nederlandsch-Indië* zullen gehouden worden, en dat, almede tot voormeld tijdstip, geene verzendingen van dat Metaal van *Indië* naar *China* voor Gouvernements rekening zullen plaats hebben, de hoeveelheid van 10,000 Picols te boven gaande.

De **Notitien** met de **Veil-Conditien** zullen in tijds worden uitgegeven.

Amsterdam *den 3 Junij 1850.*
VAN DER OUDERMEULEN, *President.*
TOLLENAAR, *Secretaris.*

⁎ OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notaris *JAN VAN DER HOOP Jac. Zn.*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van zijne Principalen, is voornemens om op Woensdag den 12 Junij 1850, des namiddags ten 4 ure, in het **Locaal van Publieke** Verkoopingen, aan de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te veilen en te verkoopen:

N.° 1. Een wel gesitueerd **HUIS**, bevattende eene Ruime KOEPELKAMER en Twee VERTREKKEN, allen van Stookplaatsen voorzien, KEUKEN, KELDER, ZOLDER en vele GEMAKKEN, voorts een fraai aangelegden **TUIN**, met VRUCHT- en andere BOOMEN, PLANTSOEN, **LOODS** en **ERVE**, staande en gelegen aan de westzijde van de **Boomgaardslaan** te Rotterdam, oud wijk T, n.° 93, nieuw wijk 15, n.° 453, Kadaster sectie A, nommers 472, 473 en 474. Aangeslagen in de Grondbelasting over 1850 tot *f* 15. 02. Zijnde in eigen gebruik en dadelijk te aanvaarden.

N.° 2. Den Blooten **EIGENDOM** van een **VIJFDE GEDEELTE** van een ***KAPITAAL*** van ***f* 12,000 2½ per Cents Nationale Rentgevende Schuld**, ingeschreven op het Grootboek dier Schuld letter *B*, deel 21, n.° 6164, waarvan het levenslang vruchtgebruik wordt genoten door Mejufvrouw ***Elisabeth Bickenbach***, Huisvrouw van den Heer *Gijsbertus* [illegible]

Inmiddels is het te veilen ONROEREND GOED *UIT DE HAND TE KOOP*, en zijn deswege informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris VAN DER HOOP voormeld, terwijl hetzelve twee dagen vóór en op den dag der veiling zal kunnen worden bezigtigd, mits voorzien zijnde van een Permissiebiljet, daartoe door den gezegden Notaris af te geven. Ten aanzien van het **Aandeel Inschrijving** op het **Grootboek** zijn mede inlichtingen te verkrijgen ten Kantore van den Notaris *GROSHANS*, alhier.

⁎ H. A. VAN OVERZEE en H. P. VAN EDE VAN DER PALS, Makelaars te Rotterdam, zullen, op last van hunne Principalen, daartoe geautoriseerd door de Arrondissements-Regtbank alhier, op Donderdag den 13 Junij 1850, des namiddags ten 6 ure, in het Lokaal der Verkoopingen, op de Scheepmakershaven, *om Contant Geld*, publiek verkoopen:

EENE PARTIJ VAN
67 Okshoofden en **7** Kisten (inhoudende **200** Flesschen)
***Roode Bordeaux* WIJN,**

van verschillende gewassen, uit gereputeerde Parochien, waarbij van de *Chateau la Fite*, eerste en tweede Wijn,

en **28 OVEREUSTEN,**

voor bovengemelde Okshoofden gediend hebbende,
benevens **2** Fusten **BRANDEWIJN,**

uitmakende een gedeelte der Lading van het Schip *Jantina*, Kapit. *G. H. Stratingh*, liggende in Rijks Entrepôt, op de **Leuvehaven**, wijk 1, n.° 201.

Nadere onderrigting bij bovengemelde Makelaars.

⁎ OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notaris *JAN VAN DER HOOP Jac. Zn.*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van zijne Principalen, is voornemens om op Woensdag den 12 Junij 1850, des namiddags ten 4 ure, in het Locaal van Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te veilen en te verkoopen:

Een hecht, sterk en wel gesitueerd **PAND**, bestaande in een ruim PAKHUIS of WERKPLAATS, thans gebruikt wordende voor **Stal** en **Koetshuis**, voorts een welingerigt **BOVENHUIS**, voorzien van net behangen en geplafoneerde Vertrekken, Keuken, Kelder, Zolder en vele Gemakken, en **ERVE**, staande en gelegen te Rotterdam aan de noordzijde van de Mager Varkensteeg, op den hoek der Vest, alwaar dit Pand mede een Uitgang heeft, oud wijk E, n.° 17, nieuw wijk 5, n.° 18, Kadaster sectie I, n.s 1173 en 1175. Aangeslagen in de Grondbelasting over 1850 tot *f* 62. 84. Verhuurd, het Pakhuis voor *f* **350** en het Bovenhuis voor *f* **450** 's jaars, makende te zamen eene jaarlijksche huur van *f* **800**.

Inmiddels zijn nadere informatien te bekomen ten Kantore van voormelden Notaris; terwijl het te veilen Pand twee dagen vóór en op den voormiddag van den dag der veiling, van 10 tot 3 ure, zal kunnen worden bezigtigd, mits voorzien zijnde van een Permissiebiljet, daartoe door den gezegden Notaris af te geven.

Te ***Rotterdam***, bij JAN ARRENBERG & Co.